

Datum

2021-09-24

Vår referens

Daniel Svartek

Stadsjurist

daniel.svartek@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Deltagande på distans på politiska sammanträden STK-2021-1211

Sammanfattning

Frågan om möjligheten att delta på distans i möten med olika politiska organ har aktualiserats i samband med spridningen av corona-viruset.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 mars 2020, § 67, att ledamöter i nämnder och utskott får delta vid respektive nämnds eller utskotts sammanträden på distans samt att medgivandet gällde till och med den 31 augusti 2020. Medgivandet förlängdes genom beslut den 3 september 2020, § 176, till att gälla så länge Folkhälsomyndighetens rekommendation att hålla digitala möten som en åtgärd för att undvika smittspridning av covid-19 kvarstår. Kommunfullmäktige beslutade den 25 november 2020, § 246, att medge distansdeltagande för fullmäktiges ledamöter och kompletterade arbetsordningen med en bestämmelse att fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter på distans. Medgivandet gäller utan tidsbegränsning eller koppling till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd.

Möjligheten att delta på distans i nämnder stadgas i 6 kap. 24 § kommunallagen som i sin tur hänvisar till 5 kap. 16 § kommunallagen. Enligt förarbetena till kommunallagens bestämmelser om deltagande på distans bör detta i första hand betraktas som ett komplement till sammanträden med fysisk närvaro där beslutsfattande annars inte hade kommit till stånd.

Fullmäktige kan besluta om arbetsformer för utskotten genom nämndreglementena med stöd av 6 kap. 44 § KL. Nämnderna har också, i viss utsträckning, en rätt att besluta om sina interna arbetsformer. Distansdeltagande i nämndutskott bör kunna ske om fullmäktige har gett nämnderna rätt att tillämpa distansdeltagande enligt 6 kap. 24 § KL.

Det är viktigt att verksamheterna kan fortgå och att det finns förutsättningar att fatta nödvändiga politiska beslut. Det bör därför vara fortsatt möjligt att delta i nämndssammanträden på distans om särskilda skäl finns, utan att skälen nödvändigtvis är hänförliga till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd, som kan komma att förändras löpande - på motsvarande sätt som medgivits för fullmäktiges ledamöter. För att möjliggöra deltagande på distans föreslås därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att införa möjligheten till deltagande på distans, om särskilda skäl föreligger, i kommunstyrelsens och samtliga övriga nämnders reglementen i enlighet med redovisat förslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att deltagande på distans får ske vid kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden.
2. Kommunfullmäktige beslutar att sådant sammanträde endast får äga rum om det uppfyller kommunallagens krav på deltagande på distans.
3. Kommunfullmäktige beslutar att reglementena för kommunstyrelsen och nämnderna kompletteras enligt följande:

”Deltagande på distans

Styrelsen/Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter/ersättare närvarande på distans.

Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att alla deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ordföranden avgör om deltagande får ske på distans vid det aktuella sammanträdet. Styrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/nämnden/utskott.”

4. Kommunfullmäktige beslutar att detta beslut ersätter tidigare beslut om att förlänga medgivandet för ledamöter att delta vid sammanträden på distans, KF 2020-09-03, § 176.
5. Kommunfullmäktige förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen för egen del besluta

1. Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar medge att deltagande på distans får ske enligt förslag, att utskott under kommunstyrelsen får sammanträda med ledamöter närvarande på distans.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210927 Deltagande på distans vid politiska sammanträden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-09-27

Kommunstyrelsen 2021-09-28

Kommunfullmäktige 2021-09-30

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder i Malmö stad

Ärendet

Frågan om möjligheten att delta på distans i möten med olika politiska organ har aktualiserats i samband med spridningen av corona-viruset. Möjligheten att delta på distans i nämnder stadgas i 6 kap. 24 § kommunallagen som i sin tur hänvisar till 5 kap. 16 § kommunallagen. Enligt förarbe-

tena till kommunallagens bestämmelser om deltagande på distans bör detta i första hand betraktas som ett komplement till sammanträden med fysisk närvaro där beslutsfattande annars inte hade kommit till stånd.

I förarbetena ges som exempel på särskilda skäl att någon ledamot på grund av långa avstånd, funktionsnedsättning eller väderförhållanden har svårt att komma till sammanträdet eller att ett ärende brådskar. Exempelen är inte uttömmande och även andra skäl torde kunna aktualiseras. Uttrycket ”särskilda skäl” kommer dock inte till uttryck i lagtexten.

Det är möjligt för ledamöter att delta i sammanträden med fullmäktige, styrelse och nämnder på distans, om fullmäktige fattat beslut om att använda den möjlighet lagen erbjuder. Om fullmäktige väl har fattat beslut om möjligheten att delta på distans, är det som regel mötesordföranden som har att avgöra om närvaro får ske genom deltagande på distans vid visst sammanträde – om något annat inte följer av arbetsordning eller reglemente.

Kommunfullmäktige beslutade 19 mars 2020 att ledamöter i nämnder och utskott får delta vid respektive nämnds eller utskotts sammanträden på distans samt att medgivandet gällde till och med den 31 augusti 2020. Medgivandet förlängdes genom beslut den 3 september 2020 till att gälla så länge Folkhälsomyndighetens rekommendation att hålla digitala möten som en åtgärd för att undvika smittspridning av covid-19 kvarstår.

Regeringens förbud mot allmänna sammankomster (förordningen 2021:8) påverkar i sig inte möjligheterna eller förutsättningarna för att hålla kommunala sammanträden. Däremot ska alla verksamheter, inklusive kommuner och regioner, förhålla sig till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:12) om allas ansvar att förebygga smitta av covid-19 m.m. Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-25, § 246, att medge distansdeltagande för fullmäktiges ledamöter och kompletterade arbetsordningen med en bestämmelse att fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter på distans. Medgivandet gäller utan tidsbegränsning eller koppling till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd.

Frågan om utskott får ha sammanträde på distans är inte reglerad i kommunallagen och berörs inte i lagens förarbeten. Vad som står klart är att det inte finns något uttryckligt förbud mot distansdeltagande i utskott och frågan är såvitt känt inte rättsligt prövad. Närvaro genom deltagande på distans förutsätter att nämnden beslutar om att tillåta det och beslutar på vilket sätt deltagandet ska ske samt vad som i övrigt ska gälla för sådant deltagande. SKR rekommenderar en kommun som avser att tillåta närvaro på distans i sammanträden i utskotten, att kommunen ställer samma krav på distansdeltagande i dessa sammanträden, som vid distansdeltagande i fullmäktige och nämnder.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har anfört att fullmäktige kan besluta om arbetsformer för utskotten genom nämndreglementena med stöd av 6 kap. 44 § KL. Nämnderna har också, i viss utsträckning, en rätt att besluta om sina interna arbetsformer. Vidare anför SKR att distansdeltagande i nämndutskott bör kunna ske om fullmäktige har gett nämnderna rätt att tillämpa distansdeltagande enligt 6 kap. 24 § KL. Slutligen anför SKR att ett utskott är hierarkiskt underordnat nämnden och utskottet kan därmed inte självt besluta om att hålla sammanträden på distans.

Det är viktigt att verksamheterna kan fortgå och att det finns förutsättningar att fatta nödvändiga politiska beslut. Det bör därför vara fortsatt möjligt att delta i nämndssammanträden på distans

om särskilda skäl finns, utan att skälen nödvändigtvis är hänförliga till Folkhälsomyndighens föreskrifter och allmänna råd, som kan komma att förändras löpande – på motsvarande sätt som medgivits för fullmäktiges ledamöter. För att möjliggöra deltagande på distans föreslås därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att införa möjligheten till deltagande på distans, om särskilda skäl föreligger, i kommunstyrelsens och samtliga övriga nämnders reglementen i enlighet med redovisat förslag.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör